

Avalikul väljapanekul olevaid materjale tutvustav arutelu

18.06.2024 kell 18-20 Haljala Rahvamaja

ARUTELU KOKKUVÕTE

Miks lähteseisukohtadesse ei ole pandud väärtuslikku põllumajandusmaad?

Uuringualade väljaselgitamisel ei ole nendega arvestatud (väärtuslik põllumajandusmaa automaatselt ei ole rangelt tuulikuid välistav asjaolu) aga KSH programmis on kirjas, kus väärtuslikud põllumajandusmaad võimalikel tuulealadel paiknevad ning mõjuhindamine kindlasti nendega tegeleb. Reeglina hinnatakse seda KSH-s kui tegeletakse tuulikute positsioonide määramisega, et väärtuslikku põllumajandusmaad võimalusel mitte tükeldada või fragmenteerida. Mõistlik on vaadata tervikpilti siis, kui on juba rohkem andmeid.

Millal saame teada, kuhu maakaabelliinid tulevad?

Teede ja kaablite kavandamine toimub järgmises, asukohavaliku etapis, jätaksime selle võimalikult paindlikuks. Planeeringus määratakse mitu võimalikku kaabelliinide kulgemise trassi, mis annab võimaluse läbi rääkimiseks ja maaomanikega kokku leppimiseks. Maaomanik peab andma nõusoleku oma kinnistule kaablite rajamiseks.

Kas te uurite linde ka liigipõhiselt?

Jah, eriti I ja II kaitsekategooria liike. Uuringute lähteülesanded on toodud eriplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH programmi lisades. Metoodikad on välja töötatud nendest lähtuvalt ning kooskõlastatud Keskkonnaametiga.

Kui kaugel võib olla tuulik I kaitsekategooria kotkapesast?

See tsoon peaks olema 2 km, aga see kaugus täpsustatakse uuringute käigus. Avalikul väljapanekul olevate materjalide lisades on kättesaadav ka linnustiku uuringu lähteülesanne. Ootame täpsemad uuringutulemused ära, millised liigid võimalikel tuulealadel paiknevad.

Kas rohevõrgustikus kaob edaspidi rekreatiivne eesmärk?

Hetkel rohevõrgustiku alad ei välista tuuleparkide kavandamist (rohevõrgustik ei ole automaatselt tuulikuid välistav asjaolu) ning kogu rohevõrgustik ei oma rekreatiivset eesmärki. Aga seal on kindlad kriteeriumid, millega tuleb mõjude hindamisel arvestada. Tiheasustusega alade lähedal säilitatakse rohevõrgustiku alad, mis on kasutatavad rekreatiivsel eesmärgil.

Kui tuulikuid hakatakse likvideerima, siis kuidas taastatakse esialgne olukord? Kas likvideeritakse ka tuulikute vundamendid ja täidetakse teede asukohad turbaga, mis on sealt tuulikute ehituse ajal välja veetud, kuna tegemist pole kandva pinnasega?

Nendele küsimustele saame vastata, kui sinna planeerimise etappi jõuame. Neid teemasid (kaasnevat mõju) hinnatakse KSH aruandes. Kuni pole paika pandud tuulikute positsioone, ei saa ka hinnata nende likvideerimise võimalikku mõju. Hetkel vaatame, millises ruumilises ulatuses on üldse võimalik tuulikuid kavandada ning mida hakatakse hindama. Me ei ole veel hindamise protsessis.

Millised uuringud tehakse, kas tehakse saatjatega linnustiku uuring?

Uuringute metoodikad töötati välja vastavalt lähteülesannetele ja on Keskkonnaametiga kooskõlastatud. Hetkel saatjatega linnustiku uuringut plaanis ei ole, sest selleks ei nähtud vajadust.

Aga saatjatega uuring on kõige täpsem, miks ei tehta saatjatega uuringut?

Uuringute lähteülesanded on toodud eriplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH programmi lisades. Need on kooskõlastatud Keskkonnaametiga. Kui mingit linnuliiki siin reaalselt ei pesitse, siis pole mõtet ka ükskõik, millisele linnule saatjat külge panna. Saatjaga uuringu vajadus võib ka tekkida linnustiku uuringu käigus.

Kui suure võimsusega tuulikuid siia planeeritakse?

Planeeringuga määratakse tuulikute paiknemine ja maksimaalne kõrgus. Rootori diameetrit ja võimsust planeeringus ei määrata. Haljala valda kavandatakse kaasaegseid tuulikuid. Kas need lõpuks on siis 6 või 7 MW või mingi muu võimsusega, sõltub väga palju erinevatest asjaoludest – näiteks tuulikute paigutusest, planeeringulahendusest, ala suurusest ja teedest – kuhu ja millise kandepinnaga teed on võimalik tuulikute paigaldamiseks üldse ehitada jne.

Kuidas tuulikute püstitamine aitab säilitada Lääne-Viru maakonnaplaneeringu teemaplaneeringus „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ toodud teelõikudelt avanevaid kultuuriliselt ja ajalooliselt ilusaid vaateid, nagu näiteks, mis avanevad Haljala-Tatruse-Varangu teelt?

Eriplaneeringu asukohavaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise, sh KSH programmi dokumendis on nimetatud ka seosed strateegiliste arengudokumentidega, mida vaadatakse ja millele vastavust hinnatakse. See on üks järgmise etapi ehk mõjuhindamise osa. Planeeringu raames teostatakse maastikuanalüüs ning visualiseeringud, kusjuures mõju hindamisel võetakse aluseks just need ilusad teelõigud ja vaated. Metoodika näebki ette, et teatud kohtadest tehakse visualiseeringud, et hinnata mõju vaatekohale jne.

/KOV täpsustus: Seoses 27.02.2019 kehtestatud Lääne-Viru maakonnaplaneeringuga 2030+ muutus eelpool nimetatud teemaplaneering kehtetuks. Küll aga on kaunid teelõigud ja avanevad vaated määratud kehtiva Haljala valla üldplaneeringuga: [Haljala valla üldplaneering - Haljala vald](#) /

Milliseid looduskaitseorganisatsioone olete kaasanud KSH protsessi?

Eesti Keskkonnaühenduste Koda ja Eestimaa Looduse Fond. Kui kellelgi on veel soov olla kaasatud, siis tuleks sellest kohalikule omavalitsusele teada anda.

Milline on riigi plaan, kui palju neid tuuleparke meil Eestis üldse vaja läheb?

Riigi plaan on üle minna taastuvenergeetikale. Selleks on antud ka ülesanne kohalikele omavalitsustele leida tuuleparkideks sobivad alad. Aastaks 2030 peaks kogu tarbitav elektrienergia Eestis toodetama taastuvatest allikatest. Hetkel kavandatavate tuuleparkide realiseeritavus selgub peale vastavate analüüside ja uuringute läbiviimist. Hetkel me veel ei tea, kuidas ja kuhu need tuulikud rajatakse.

/KOV täpsustus: Soovitame vaadata ja kuulata 11. aprillil 2024 Haljala Rahvamajas toimunud infopäeval tehtud Kliimaministeeriumi ettekannet riigi strateegiliste plaanide kohta: [Tuuleparkide eriplaneering - Haljala vald](#) /

Kas teate, kui palju on igasuguseid nõudeid leevendatud selleks, et tuuleparke rohkem teha?

Nõudeid ei ole aegade jooksul leevendatud, pigem on eksperdid saanud targemaks ning oskavad vastavaid mõjusid täpsemalt hinnata. Näiteks atmosfääriõhu kaitse seaduse alusel ette nähtud müra normid on püsivad juba eelmisest sajandist - öine müra sihtväärtus on

tuulikute puhul kuni 40db, millega tuleb arvestada. Küsimus ei ole iseenesest normi suuruses, vaid pigem selles, kui kaugel elamutest need normid täidetakse, kas see on 750 m, 1 km, 2 km või mingi muu kaugus. Keskkonnaaspekte ei ole samuti aja jooksul leevendatud, pigem on need täpsustunud.

Mida tähendab kogukonna kaasamine? Kas arvamustega peab arvestama?

Planeerimises ja keskkonnamõju hindamise protsessis on kaasamine planeerimisseaduses ette nähtud, millal tuleb kogukonnalt arvamusi küsida. Teil on võimalik eriplaneeringu menetlemise protsessis esitada kirjalikult oma seisukohad/ettepanekud, mida siis kaalutakse ja võimalusel arvestatakse. Ettepanekud peavad olema põhjendatud. Mida paremini on põhjendatud, seda tõenäolisem, et nendega saab ka arvestada. Mis puudutab kogukondlikku kokkulepet, siis seda esindab kohalik omavalitsus. Omavalitsuse jaoks on otsustamisel esmatähtis mõjude hindamise tulemus. Menetlusprotsessis on küll võimalik ka mingite võimalike tuulealade vähendamine ja/või üldse välja jätmine, kuid ka see peab olema põhjendatud.

Iga tuuliku otsas on punane tuluke, mis tekitab valgusreostust ning ilma kardinata pole inimestel Tatruse külas siis enam magada võimalik.

Kaardistame ka selle probleemi ja tegeleme sellega mõjude hindamise juures.

Võimalikud tuulealad on kõik kavandatud rohevõrgustiku alale, millistel kaalutlustel on see niimoodi tehtud?

Esialgsete võimalikud uuringualad kujunesid läbi eelanalüüsi, mille käigus selgitati välja, kus oleks võimalik tuulikuparkide rajamist uurida. Tegelikud tuulepargi rajamiseks sobivad alad selguvad planeeringumenetluse lõpuks. Rohevõrgustik ei sea rangeid piiranguid, et sinna ei tohi tuuleparke kavandada. Mõju rohevõrgustikule on võimalik vähendada ka tuulikupositsioonide paigutamise läbi.

Arutelul kõlas ka erinevaid vaateid ja viited erinevate allikate käsitlemise kohta planeeringu ja mõjuhindamise protsessis.

Kõigil, kellel on ettepanekuid erinevate teadusallikate käsitlemiseks, siis olete oodatud neid jagama OÜ Roheplaan keskkonnamõjude hindajatega. Allikad vaatame kriitilise pilguga üle siis, kui oleme jõudnud mõjude hindamise etappi.

Avaliku väljapaneku toimumise vältel – 10. juunist kuni 26. juulini 2024 - on kõigil võimalus esitada Haljala vallavalitsusele kirjalikke arvamusi ja ettepanekuid „Haljala valla tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu kavandamise eriplaneeringu lähteseisukohad ja mõjude hindamise, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programm“ kohta. Eelkõige ootame sisendeid, mida ja millisel kujul on vaja veel hinnata.

Arvamused ja ettepanekud palume saata e-postile: haljala@haljala.ee või postiga aadressile: Tallinna mnt 13, Haljala alevik, Haljala vald, Lääne-Virumaa 45301.

Kokkuvõtte koostas
Eve Ojala-Bakradze
eriplaneeringu projektijuht
Haljala vallavalitsus

Tel 53660375

e-post: Eve.OjalaBakradze@haljala.ee